

ES struktūrinių fondų parama informacinės visuomenės plėtrai - situacija 2005 metų pavasariui

Romualdas Krukauskas, Infobalt valdybos narys, atsakingas už struktūrinių fondų ir ES programas

Bendrajame programavimo dokumente (BPD), kur išdėstytas Lietuvos nacionalinis strateginis socialinės ir ekonominės plėtros planas 2004-2006 m. bei struktūrinių fondų naudojimo programa, informacinės visuomenės plėtros (IVP) reikalams per IVPK pagal priemonę 3.3 „Informacinių technologijų paslaugų ir infrastruktūros plėtra“ yra numatyta skirti apie 217 mln. Lt. Tai sudaro apie 5,2% nuo visų struktūrinių fondų paramos pinigų Lietuvai 2004-2005 metais. Iki 2005 03 01 paramą (mln. Lt) iš IVPK jau gavo:

VĮ Infostruktūra	16,414
Registru centras	4,319
Klaipėdos jūrų uosto dir.	5,048
GIS Centras	14,989
Mažvydo biblioteka	13,315
Viso:	54,085

IVPK gautos paraiškos

Kvietimų priemonės	I-ETAPAS 2004 09 15	II ETAPAS 2004 12 15
„Parama projektams parengti“ (mln. Lt)	39* 13,101	0 0
•„El.valdžia ir el. paslaugos“ (mln.Lt)	15 138,406	2 naujų+1 kart. 20,756
„El. infrastruktūra“ (mln.Lt)	6 107,098	0 nauji+3 kart. 0
	258,606	20,756

VISO iki 2005 03 04 paraiškų už – 279,362 mln. Lt

Iki šiol viso – pateikti 62 projektai

Pilna informacija apie pateiktus projektus yra www.ivpk.lt tinklalapyje (pateiktos paraiškos).

Išvados:

- 2005 m. pavasarį (kartu su RAIN projektu - 53 mln. Lt) – iš IVPK fondo jau bus panaudota – 107 mln Lt, t.y. apie pusė visų IVPK valdomų pinigų.
- 2004 metais IVPK nulinio etapo preliminariose paraiškose pagal 3.3 priemonę iš ES struktūrinių fondų buvo prašoma 815 mln. Lt, o realus numatytas biudžetas - 217 mln. Lt. (2004 m. planuojamas konkurencijos koeficientas buvo 3,76).
2005 03 01 – realiai prašoma 279,36 mln. Lt, t.y. faktinis konkurencijos koeficientas yra 1,29.
- IVPK nulinio etapo preliminariose paraiškose pagal 3.3 priemonę buvo paduota 177 projektai-paraiškos. 2005 03 01 – realiai paduota 62 projektai-paraiškos.
- IVPK nulinio etapo (2004 m.) preliminariose paraiškose pareiškėjų pretenzijos lyginant su 2005 metais buvo didesnės virš trijų kartų (palyginus su faktiškai gautomis paraiškėmis iki 2005 03 01) - ir projektų skaičiumi, ir sumariniai prašoma paramos suma.
- Dabartinės pateiktų paraiškų situacijos analizės (2005 kovas) IVPK viešai nepateikia.

6. Paraiškų svarstymas ir vertinimas IVPK vyksta uždarai, visuomenė neinformuojama, pagal kokius kriterijus yra skirstomi struktūrinių fondų pinigai, nėra viešai paskelbtas vertintojų darbo reglamentas. Socialiniai partneriai (Infobalt, LIKS, savivaldybių asociacija), dalyvaujantys tik kai kuriuose IVPK projektų atrankos komiteto (PAK) posėdžiuose, turi pasirašyti konfidencialumo pasižadėjimus neplatinti gautos informacijos.

7. Nėra informacinės visuomenės plėtros generalinio plano, plėtra vyksta stichiškai.

8. Projektas RAIN yra pats tobuliausias ir tuo pačiu tipiškiausias struktūrinių fondų projektas IVP srityje Lietuvoje (žiūr. www.rain.lt) – siekiantis išlyginti netolygumus tarp kaimo ir miesto, panaikinti skirtumus tarp ES ir Lietuvos interneto tinklų srityje.

Nors ir gavęs didžiausius CPVA (FinMin, Įgyvendinančioji institucija) ir IVPK (Tarpinė institucija) oficialių struktūrų oficialius įvertinimus, projektas jau antrą kartą (2005, kovas) vėl stabdomas, nors tai ir prieštarauja galiojančioms teisinėms normoms (IVPK gairėms, FinMin ir LRV nutarimams ir kt.). Minėtiems 5-iems jau paramą gavusiems projektams, praėjus tas pačias CPVA ir IVPK procedūras – finansavimas buvo skirta, RAIN projektui – ne. Reikalingas didesnis visuomenės palaikymas projektui.

Parama IV plėtrai iš kitų šaltinių

Pagal BPD dokumento 3.3.3 prioriteto - gamybos sektoriaus plėtra - priemonės 3.1, 3.2, 3.4 Ūkio ministerijos Lietuvos verslo plėtros agentūroje (www.lvpa.lt) LVPA nuo 2004 02 07 paduota 673 paraiškos: 2004 metais – 289, 2005 sausis - 66, vasaris – 307, kovas - 11.

3

Viso – už 43 mln. Lt.

1.	3,34	Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas
2.	1,87	Šiaulių verslo inkubatorius
3.	6,8	UAB Garsų pasaulis
4.	4,05	UAB "Archyvų sistemos"
5.	6,9	UAB "BRD" įrašomųjų kompakt.diskų CD-R gamyba
6.	0,78	EDRANA
7.	0,2	UAB "Gelvoros saugos konsultacijos"
8.	0,4	UAB Infomainai
9.	0,98	UAB Saulės spektras
10.	4,46	UAB Terra,
11.	0,39	UAB "Interaktyviosios komunikac.sprendimai" www.ASA.lt
12.	5,06	UAB "Ekspla",
13.	0,58	UAB "Lazerinės technologijos centras",
14.	0,19	VŠĮ Pakruojo informacijos centras
15.	1,87	Šiaulių verslo inkubatorius
16.	1,2	Utenos verslo informacijos centro
17.	2,07	Visorių informacinių technologijų parkas
18.	0,98	Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacija
19.	0,84	VŠĮ Jurbarko verslo centras
Viso:	42,96	

Išvada: Ekstrapolijuojant, galima teigti, kad per IVPK, ŪKM LVPA, ŠMM, SADM ir kitus struktūrinių fondų šaltinius IVP sričiai 2004-2006 metais bus skirta ne daugiau 8 % visų struktūrinių fondų pinigų. Akivaizdu, kad tai visai neatitinka šiuolaikinės modernios valstybės vystymosi poreikių, ES Lisabonos strategijos tikslų, ir tai dar kartą įrodo, kad pats BPD buvo paruoštas netinkamai (finansuojamos ne pačios svarbiausios valstybei sritys).

LISABONOS STRATEGIJA (priimta 2000 m. kovo mėn.): **Per dešimtmetį Europos Sąjungą paversti „konkurencingiausia ir dinamiškiausia žinių pagrindu augančia ekonomika pasaulyje“.**

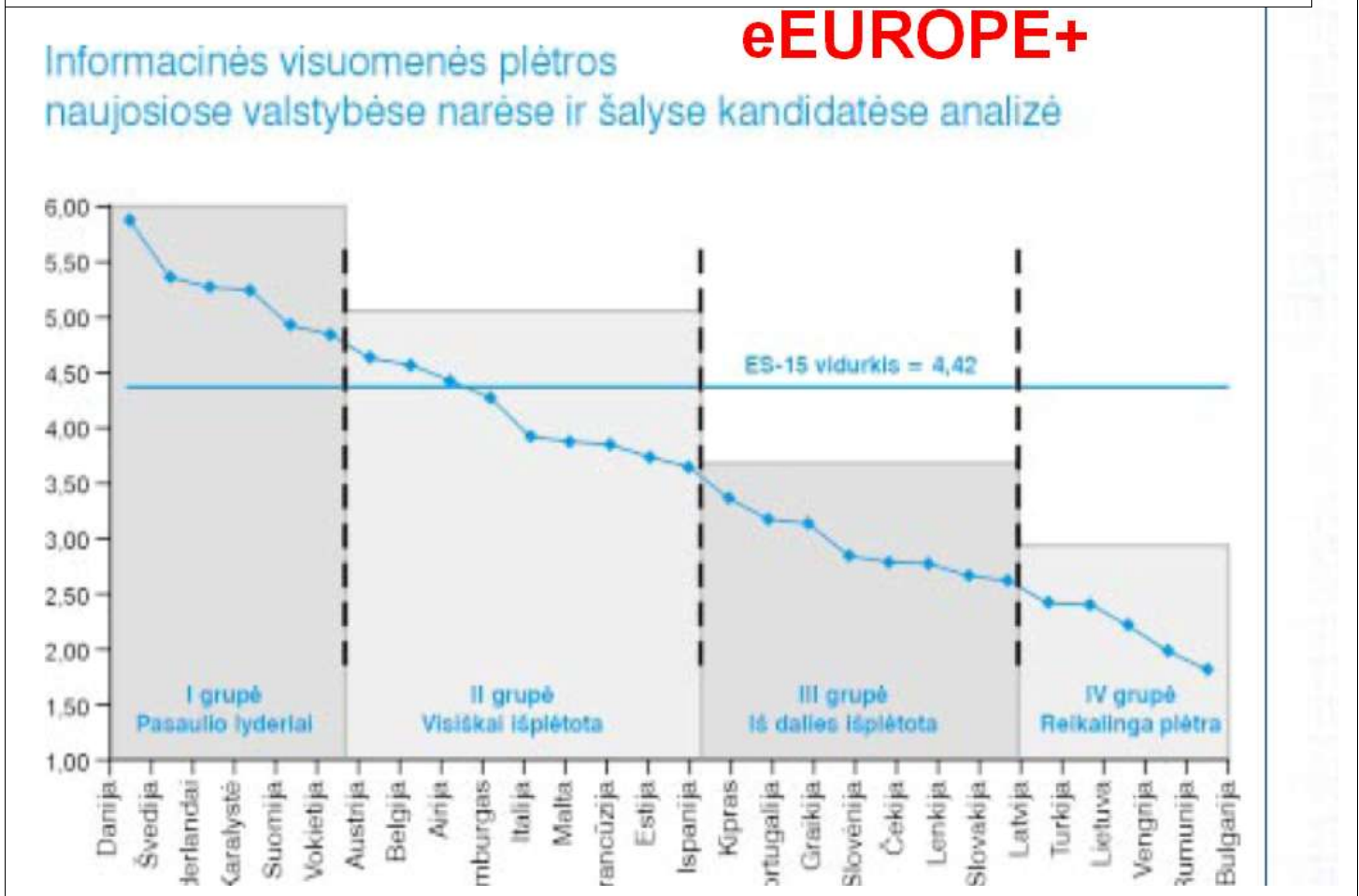
Infobalt tikslai 2005-2007 metams

Be dalyvavimo konkrečiuose projektuose 2004-2006 metais, pagrindiniu Infobalt tikslu reikia laikyti veiklą, nukreiptą į naujo Lietuvos BPD dokumento, pilnai atitinkančio Lisabonos strategijos tikslams, suformavimą (bendradarbiavimas su LR ir ES valdžia, lobizmas). Jau šiuo metu yra formuojamas 2007-2013 metų ES biudžetas (Europos Komisija), Lietuvoje pradedamas formuoti naujasis BPD 2007-2013 metams. Siektinas tikslas – kad nors 15 – ar 25% būsimo naujo BPD biudžeto būtų skirta IVP sričiai.

Dabartinė Lietuvos situacija Europos Sąjungoje

Dabartinė Lietuvos situacija informacinės visuomenės plėtros srityje yra nepatenkinama. Pagal paskutinius tyrimus (2004 m.), Lietuva priklauso atsilikėlių grupei (žiūr. lentelę žemiau). Tai tik dar kartą įrodo būtinybę didinti visokeriopas investicijas, tame tarpe ir iš struktūrinių fondų, į šią sritį.

LIETUVA – ketvirta nuo galo iš 28-ių valstybių pagal pasiruošimą informacinės visuomenės plėtrai, pralenkusi tik Bulgariją, Rumuniją ir Vengriją (žiūr. Infobalt 2004 m. išleistą bukletą “Lietuvos tiesiamu ITT greitkeliu – ES link”).

Kita informacija apie 2003-2004 metais Infobalt vykdytus projektus, seminarus, konferencijas ir pan. priemones - yra tinklalapyje www.infobalt.lt (rubrikos - TELEBALT, ELECTRANET , ES programos ir struktūriniai fondai).